

**"RAHAN JA VALLAN EKOKOOMUSMAFIA JA OIKEIS-
TON HYVÄVELJIEN SALASEURA": KORPUSAVUSTEI-
NEN DISKURSSINTUTKIMUS OIKEISTON VALLANKÄY-
TÖSTÄ**

Milla Kotikivi
Kandidaatintutkielma
Suomen kieli
Kieli- ja viestintätieteiden
laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2024

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Milla Kotikivi	
Työn nimi "Rahan ja vallan EKokoomusmafia ja oikeiston hyväveljien salaseura" - korpusavusteinen diskurssintutkimus oikeiston vallankäytöstä	
Oppiaine Suomen kieli	Työn laji Kandidaatintutkielma
Aika Kevät 2024	Sivumäärä 19 + liitteet
Tiivistelmä Tutkielma käsittelee sanan <i>oikeisto</i> ympärille rakentuvia merkitysryhmiä. Siinä selvitetään, millaista keskustelua oikeistoon liittyen käydään ja mitä keskusteluaiheet oikeistosta kertovat. Kriittinen näkökulma tutkielmassa näkyy pohdittaessa oikeiston vallankäytön luonnetta. Tutkielmassa käytetään korpusavusteista diskurssintutkimusta sekä hyödynnetään kriittistä diskurssintutkimusta. Aineisto koostuu Suomi24-keskustelufoorumin kommentteista vuosilta 2011–2019 ja se on kerätty Kollotin-työkalulla. Tutkimusmenetelmänä toimii kollokaatioanalyysi. Tutkimuskysymykset ovat: 1. Millaisia kollokaatteja eli myötämerkityksiä ja semanttisia preferenssejä eli merkitysryhmiä sana <i>oikeisto</i> saa Suomi24-keskustelufoorumilla ? 2. Millaista kuvaa semanttiset preferenssit luovat oikeistosta ? 3. Miten oikeiston koetaan käyttävän valtaa ? <i>Oikeistoon</i> liittyvistä kommentteista muodostui kaikkiaan 16 merkitysryhmää, joista suurin oli vallankäyttö. Vallankäyttö puolestaan jakautui edelleen seitsemään alaryhmään : hallitsemiseen, vaikuttamiseen, alistamiseen, varallisuuteen, suosimiseen, enemmistöisyyteen ja sotaan. Nämä alaryhmät kertovat siitä, ettei oikeiston käyttämää valtaa koeta oikeudenmukaiseksi, vaan se mielletään ensisijaisesti eriarvoistavaksi, syrjiväksi ja varakkuuteen perustuvaksi.	
Asiasanat korpusavusteinen diskurssintutkimus, oikeisto, kollokaatio, Suomi24-keskustelufoorumi	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

KUVIOT

KUVIO 1	<i>Oikeisto</i> -sanana semanttiset preferenssit sekä niihin lukeutuvien kollokaattien määrät ja prosentuaaliset osuudet 9

TAULUKOT

TAULUKKO 1	Vallankäyttö-preferenssin kollokaatit alaryhmittäin 9

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TEORIATAUSTA, TUTKIMUSMETODI JA -MENETELMÄ.....	3
	2.1 Tutkimusmetodi ja taustateoriat.....	3
	2.2 Tutkimusmenetelmä: korpusavusteinen diskurssintutkimus (CADS).....	5
3	AINEISTO JA ANALYYSIMENETELMÄ	6
	3.1 Suomi24-korpus	6
	3.2 Kollokaatioanalyysi	7
4	ANALYYSI JA TULOKSET.....	8
	4.1 Oikeiston vallankäytön keinot	8
	4.1.1 Hallitseminen	10
	4.1.2 Vaikuttaminen.....	11
	4.1.3 Alistaminen.....	12
	4.1.4 Varallisuus	13
	4.1.5 Suosiminen	13
	4.1.6 Enemmistöisyys.....	14
	4.1.7 Sota	15
5	PÄÄTÄNTÖ.....	16
	LÄHTEET.....	18
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tutkimukseni aiheena on oikeistosta käytävä keskustelu ja siihen liitettävät diskurssit Suomi24-keskustelufoorumilla. Tutkin, millaista keskustelua oikeistosta käydään ja millainen kuva siitä foorumilla syntyy. Laajemmin pohdin oikeiston vallankäyttöä ja sen muotoja. Vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeen on herännyt keskustelua oikeistosta ja oikeistolaisuudesta. Yhä useampi suomalainen sijoittaa itsensä oikeistoon. Poliittiset asenteet polarisoituvat : oikeisto-vasemmisto-asteikolla keskelle itsensä sijoittaneiden osuus on pienentynyt ja pientä kasvua voidaan nähdä oikealla ja äärivasemmalla. Selkein muutos on nähtävillä oikeiston sisällä, jossa yhä useampi identifioi itsensä vahvasti oikeistolaiseksi - maltillisen oikeiston edustajat ovat vähentyneet. Eniten oikeistolaisiksi itsensä määrittävät kokoomuksen, perussuomalaisten, RKP:n ja keskustan äänestäjät. Myös sosioekonomisella statuksella on vaikutusta, sillä johtavassa asemassa olevat henkilöt kokevat itsensä usein oikeistolaisiksi. (Metelinen, 2021.)

Termit oikeisto ja vasemmisto ovat politiikan kentällä yleisessä käytössä olevia käsitteitä. Ne muodostavat sosioekonomisen ulottuvuuden, jonka rinnalla kulkee myös sosiokulttuurinen ulottuvuus eli vastaavasti termit konservatiivi ja liberaali. Pitkään oletettiin vasemmisto-oikeisto-ulottuvuuden sekä sosiokulttuurisen ulottuvuuden muodostavan yhdessä poliittisen nelikentän, jonne äänestäjät voivat itsensä sijoittaa arvojensa ja asenteidensa mukaisesti. Kuitenkin populistiset liikkeet ovat hämärtäneet tämän kentän paikkansa pitävyyttä, sillä lohkot ovat muuttuneet huomattavasti suppeammiksi. Asenteet saattavat vaihdella lohkojen sisällä runsaastikin. (Borg, Kestilä-Kekkonen & Wass, 2020, s. 47–48.) Oletettavasti tämä on johtanut siihen, että kansalaisten mielikuvat oikeistosta ovat muuttuneet vuosien varrella. Näillä mielikuvilla on vaikutusta äänestäjän toimintaan ja äänestystulokseen sekä yleiseen asenteeseen oikeistoa edustavia puolueita ja näiden äänestäjiä kohtaan.

Perussuomalaiset, Kansallinen Kokoomus ja Suomen Keskusta ovat suurimpia oikeistoa edustavia puolueita Suomessa. Kun tarkastellaan puolueiden arvomaailmaa

kriittisesti, voidaan esiin nostaa seuraavanlaisia asioita. Perussuomalaisten äänestäjät kannattavat muita enemmän tiukkaa maahanmuuttopolitiikkaa sekä talouskasvun edistämistä myös ympäristön kustannuksella. Seksuaalivähemmistöjen oikeuksien vahvistaminen ei myöskään saa suurta kannatusta. Kokoomuksen äänestäjät kannattavat julkisen sektorin pienentämistä, alhaista verotusta sekä markkinatalouden ja yksityisyrittäjyyden lisäämistä. Keskustan äänestäjät kannattavat ydinperheiden aseman vahvistamista sekä maaseudun elinvoimaisuuden ylläpitoa. (Suuronen, Grönlund & Siren, 2020, s. 260-285.) Äänestäjien arvot heijastavat ainakin osittain puolueiden arvomaailmaa. Näiden perusteella voidaan oikeistoon siis liittää ainakin konservatiivisia, markkinatalouteen ja talouskasvuun perustuvia arvoja.

Tutkimusaineistoni perustana toimiva Suomi24-keskustelufoorumi on verkkoyhteisö, jonka sisällä toimii monia pienempiä yhteisöjä. Palvelussa keskusteleminen tapahtuu anonyymisti. Foorumilla on paitsi satunnaisia selaajia myös aktiivikirjoittajia, sekä kaikkea tältä väliltä. Merkittävän suuri osa palvelun käyttäjistä saapuu sivustolle Google-hakujen kautta. Toiset käyttävät palstaa ajanviettotarkoituksessa, toiset hyödyntävät sitä oman näkökulmansa edistämiseksi – esimerkiksi poliittisen ideologiansa esiin tuonnissa. (Lagus, Pantzar, Ruckenstein & Ylisiurua, 2016, s. 9–10.)

Oikeistosta käytävän keskustelun sisältöä on syytä selvittää, jotta saadaan tietoa siitä, millaisena se yleisesti kansalle näyttäytyy. Tähän asti kielitieteellisissä tutkimuksissa on keskitytty enimmäkseen oikeiston edustajien ja median käyttämän kielen diskursseihin. Tutkimuksellani kerään laajemman, kansalaistason kuvan oikeistosta. Oikeistoon liittyen on tutkittu esimerkiksi oikeistolaisia, nationalisti-konservatiivisia diskursseja Twitterissä vuoden 2015 pakolaiskriisin aikana (Kreis, 2019) sekä oikeistopopulististen diskurssien tarkoitusta ja äärioikeiston diskurssin normalisointia (Wodak, 2021). Tutkimusta on tehty myös median rakentamista äärioikeistodiskursseista (Sutinen, 2020). Saman aihepiirin tutkimusta on tehty myös korpusavusteisesti, kun on tutkittu kansa-sanana diskursseja Suomi24-foorumilla (Johansson, Jantunen, Heimo, Ahonen & Laippala, 2018). Nähdäkseni oikeistosta ei ole tehty korpusavusteista tai muutakaan vastaavanlaista kielitieteellistä tutkimusta, joten sille on paikkansa oikeistodiskurssien tutkimusten joukossa. Tutkimuskysymykseni ovat :

1. Millaisia kollokaatteja eli myötämerkityksiä ja semanttisia preferenssejä eli merkitysryhmiä sana *oikeisto* saa Suomi24-keskustelufoorumilla ?
2. Millaista kuvaa semanttiset preferenssit luovat oikeistosta ?
3. Miten oikeiston koetaan käyttävän valtaa ?

2 TEORIATAUSTA, TUTKIMUSMETODI JA -MENETELMÄ

2.1 Tutkimusmetodi ja taustateoriat

Korpuslingvistiikka on tutkimusmetodi, joka tutkii kieltä todellisin kielenkäytön esimerkein. Se hyödyntää digitaalisten tekstien runkoja sisällyttäen tutkimukseen kvantitatiivista metodologiaa. (Baker, 2006, s. 1-2.) Korpuslingvistiikan luonteesta on käyty keskustelua – sitä on väitetty sekä teoriaksi että metodiksi. Sen on myös ajateltu olevan joukko kielentutkimuksen menetelmiä – erityisesti suurten digitaalisten tekstien tutkimukseen korpustyökaluilla. Ensisijaisesti se on kielitieteilijöiden käytössä, mutta on levinnyt myös muille tieteenaloille. (Ancarno, 2020, s. 166.) Korpuspohjaiseen tutkimukseen liittyy sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä, mutta pääosin se on luonteeltaan kvantitatiivista. Korpuspohjaisia tai vastaavia menetelmiä on käytetty jo varhain 1800-luvulla, mutta vain harvoissa tutkimuksissa. Vasta 1980-luvulla korpuslingvistiikasta tuli suosittua ja sitä käyttävien tutkimusten määrä kasvoi. (Baker, 2006, s. 1-2.)

Korpuslingvistiikan taustateorianaan vaikuttaa *fraseologia*. *Fraseologisen kielikäsitteellisen* mukaan kielenkäyttö perustuu toistuviin ja säännönmukaisiin rakenteisiin – yhteinen, jaettu repertuaari ohjaa kommunikointiamme eikä uusia ilmauksia tuoteta jatkuvasti. Keskeistä on näkemys, ettei kieltä tuoteta poimimalla muistista yksittäisiä kielellisiä elementtejä. Sen sijaan tuottaminen tapahtuu fraseologisesti eli muistiin varastoituneiden ja kielenkäyttäjien jakamien monisanaisten yksiköiden sekä leksikaalis-kieliopillisten ja -semanttisten assosiaatioiden avulla. (Jantunen, 2018, s. 26-27.)

Korpuslingvistiikassa *diskurssia* tulisi lähestyä niin, etteivät tutkijan omat mielihetket tai tunteet ole läsnä. Sitä voidaan luonnehtia perinteisen, funktionaaliseen

lingvistiikkaan nojaavan käsityksen ja kriittisestä diskurssianalyysistä (CDA) kumpuavan termin välimaastoon. Perinteisen käsityksen mukaan diskurssi on lauserajojen ylitse analysoitavaa kieltä. CDA:ssa sillä on laajempi merkitys – ajattelulla ja puheellakin on osansa diskurssin synnyssä. Korpuslingvistiikassa diskurssin määritelmä on kuitenkin jälkimmäistä huomattavasti perinteisempi. (McEnery & Hardie, 2012, s. 133–135.) Diskurssi-termiä käytetään myös puhuttaessa erilaisista kielenkäyttötyypeistä tai aiheista, esimerkkeinä poliittinen diskurssi, mediadiskurssi ja ympäristödiskurssi. (Baker, 2006, s. 3–4.)

Diskurssintutkimus puolestaan on luonteeltaan kvalitatiivinen, merkityksiin pohjautuva tutkimussuuntaus, jossa kielenkäyttö nähdään sosiaalisena toimintana ja diskurssit tilannekohtaisina. Sitä käytetään eri tieteenaloilla ja siihen sisältyy erilaisia menetelmiä. Sen voidaan tulkita olevan siis teoreettis-menetelmällinen viitekehys, jonka puitteissa tehdään tutkimusta kielenkäytön ja yhteiskunnan suhteesta. Viitekehystä käytettäessä kaikkia teoreettisia ja menetelmällisiä valintoja ohjaa ajatus tutkimuskohteesta diskursiivisesti rakentuvina merkityksinä. (Haapanen, Kääntä & Lehti, 2018, s. 5–6.)

Hyödynnän tutkimuksessani lisäksi kriittistä diskurssintutkimusta (CDA). CDA:n tarkoituksena on ollut tuoda diskurssi osaksi yhteiskuntatieteitä. Se on pyrkinyt muuttamaan kielitiedettä tuomalla siihen kriittisiä näkökulmia yhteiskuntatieteiden kriittisestä teoriasta. Sen tavoite on edistää kriittistä analyysia, joka keskittyy diskurssiin. Näin syntyy parempi ymmärrys diskurssin ja muiden yhteiskunnallisten asioiden välisistä suhteista, kuten valtasuhteista, joita tämäkin tutkielma käsittelee. (Fairclough & Fairclough, 2012, s. 78.)

Olenlaisin ero korpuslingvistiikan ja diskurssintutkimuksen välillä on erilainen suhtautuminen kielen funktionaaliseen luonteeseen sekä kontekstiin. Diskurssintutkimuksessa on tärkeää ottaa huomioon, mitä kielenkäytöllä tavoitellaan ja missä yhteiskunnallisessa ja sosiokulttuurisessa kontekstissa se esiintyy. Tutkimusalan mukaan merkitykset syntyvät vuorovaikutuksessa. Korpuslingvistiikassa sen sijaan keskitytään toistuviin rakenteisiin sekä tilastollisiin merkitsevyyksiin ja frekvensseihin. Aineistoa ei siis käsitellä kontekstiin sidottuna kommunikaationa. (Jantunen, 2018, s. 22.) Tämän tutkimuksen kannalta onkin hyödyllistä keskittyä toistuviin rakenteisiin ja tilastolliseen merkitsevyyteen, jotta saadaan kuva siitä, mistä asioista *oikeisto*-sanana yhteydessä eniten keskustellaan. Sen sijaan diskurssintutkimuksen kontekstikeskeisyys jää korpusavusteisessa diskurssintutkimuksessa suppeaksi, mikä tarkoittaa, ettei tilastollisesti tarkasteltuja liitännäisyyksiä voida yleistää liiaksi. Pelkät keskustelupalstan anonyymit kommentit paljastavat rajatusti, kun tiedossa ei ole koko keskustelun kulkua tai kommentin kirjoittajaa.

2.2 Tutkimusmenetelmä: korpusavusteinen diskurssintutkimus (CADS)

Tutkimusmenetelmänäni toimivassa korpusavusteisessa diskurssintutkimuksessa (CADS) korpuukset yhdistyvät diskurssintutkimukseen. CADS yhdistää siis kaksi erilaista tarkastelutapaa: korpustutkimukseen soveltuvat kvantitatiiviset menetelmät sekä diskurssianalyysiin kytkeytyvät laadulliset menetelmät. (Johansson ym., 2018, s. 100.) Näiden tutkimusalojen systemaattista yhdistelemistä on tapahtunut vasta 2000-luvulla. Aiemmin niiden on katsottu eroavan aineistoltaan ja menetelmiltään niin paljon, ettei yhdistämistä ole katsottu mielekkääksi. (Jantunen, 2018, s. 21–22.)

CADS-tutkimuksessa ei juurikaan huomioida ongelmallisia representaatioita, kuten kriittisessä diskurssianalyysissä – siitä puuttuu siis kriittinen lähtökohta (Lehto, 2018, s. 83). Tästä syystä tutkimuksessani esiin nousevia vallankäytön käsitteitä ei ole mielekästä tarkastella pelkän CADS:n avulla. CDA:n yhdistäminen tutkimukseeni antaa mahdollisuuden tarkastella ja tulkita aineistoa laajemmin, sillä se mahdollistaa tutkijan korostetumman position. Tällä tavoin on helpompi käsitellä vallankäyttöön liittyvää yhteiskunnallista eriarvoisuutta. (Lehto, 2018, s. 83–87.)

CADS:ssa fraseologinen lähestymistapa näkyy keskittymisenä leksikaalisiin myötäsiintymärakenteisiin eli *kollokaatioihin*. (Jantunen, 2018, s. 26–27.) Sanat esiintyvät aina jossain määrin rinnakkain. Kun sana esiintyy säännöllisesti toisen sanan kanssa ja niiden suhde on tilastollisesti merkitsevä, on kyse *kollokaatista*. Ilmiötä, jossa tietyt sanat esiintyvät toistuvasti yhdessä, kutsutaan kollokaatioksi. Se on tapa ymmärtää merkityksiä ja sanojen välisiä assosiaatioita, joita on hankala saada selville yksittäisen tekstin suppeasta analyysistä. Vaikka lopullista merkitystä sanoille ei olekaan määriteltä, voidaan merkitys muodostaa tutkimalla sanaa kontekstissaan. Tällaista tutkimusta voidaan tehdä esimerkiksi kollokaatioanalyysin avulla. (Baker, 2006, s. 95–96.)

Myöhemmin esiteltävän kollokaatioanalyysin avulla voidaan osoittaa, millaisten sanojen tai ilmausten kanssa jokin sana tyypillisesti esiintyy. Kollokaatit on siis mahdollista jakaa merkityksen ja kontekstin perusteella *semanttisiin preferensseihin*. Semanttisella preferenssillä tarkoitetaan sanojen taipumusta esiintyä yhdessä samanmerkityksisten sanojen kanssa. Tietylle tutkinnan kohteena olevalle sanalle voidaan muodostaa *semanttinen profiili*, joka koostuu sanalle tyypillisistä kollokaateista. (Kyröläinen & Laippala, 2020, s. 496–497.) Semanttisen preferenssin selvittämisessä käytetään *konkordansseja* eli lyhyitä lausekonteksteja, joita hyödynnetään erityisesti kielitieteellisissä tutkimuksissa (Lagus, 2016, s. 15). Tässä tutkielmassa esimerkiksi kollokaatit PROPAGANDA ja LIETSOA kuuluvat samaan semanttiseen preferenssiin – vallankäyttöön.

3 AINEISTO JA ANALYYSIMENETELMÄ

3.1 Suomi24-korpus

Tutkielmani aineistona toimii Suomi24-keskustelufoorumiin pohjautuva avoin Suomi24-korpus. Se sisältää Suomi24-keskustelufoorumin keskusteluja vuodesta 2001 vuoteen 2020. Korpus sisältää 20 osakorpusta ja yhteensä 4 582 558 555 sanetta. Sekä foorumin että aineiston omistaa City Digital Group. Suomi24-aineisto avattiin tutkimuskäyttöön vuonna 2015 ja se on tarkoitettu ei-kaupalliseen opetus- ja tutkimustarkoitukseen. Aineistona se on laaja ja monimuotoinen, sillä kaikilla on mahdollisuus kirjoittaa foorumille anonyymina. Aineisto on tallennettu Kielipankkiin, jossa siitä voi tehdä hakuja Korp-käyttöliittymän kautta. Haun voi tehdä sanalla tai sen osalla, osumat näytetään ensisijaisesti konkordansseina. (Lagus ym., 2016, s. 5–15.)

Käytän tähän korpukseen sisältyviä verkkokeskusteluita, jotka sijoittuvat vuosille 2011–2019. Valitsin kyseisen ajanjakson näiden vuosien vahvan oikeistopolitiikan vuoksi. Kansallinen Kokoomus voitti vuoden 2011 eduskuntavaalit ja puolueen puheenjohtaja Jyrki Katainen lähti muodostamaan hallitusta. Runsaasti kritiikkiä keränneiden hallitusneuvotteluiden päätteeksi Suomeen muodostui porvaripohjainen enemmistöhallitus. (Grönlund & Wass, 2016.) Tämän jälkeen vuonna 2015 Suomeen muodostui porvarillista leikkauspolitiikkaa harjoittava, oikeistolaiseksi luonnehdittu Sipilän hallitus, joka toimi aina vuoteen 2019 saakka (Parviala, 2019). Tällä rajauksella saan kuvan siitä, miten keskustelijat ovat käyttäneet *oikeisto*-sanaa, kun se on ollut pinnalla niin iltapäivälehdissä kuin virallisemmälläkin tasolla.

3.2 Kollokaatioanalyysi

Tutkimukseni tilastollisena menetelmänä oli kollokaatioanalyysi, jota käytetään sanojen semantiikan tutkimukseen. Sen avulla voidaan esittää, millaisten sanojen kanssa jokin tietty sana tyypillisesti esiintyy, eli millaisia kollokaatteja sana itselleen saa. Korpusohjelmat sisältävät työkalun, joka määrittää kollokaatit halutulle sanalle. (Kyröläinen & Laippala, 2020, s. 496.) Valitun hakusanan kaikista ilmentymistä muodostuu konkordanssirivejä, joissa haettu sana on keskellä. Ennen ja jälkeen hakusanan on sanoja tietty lukumäärä, oman valinnan mukaisesti. (Ancarno, 2020, s. 168.) Kollokaatin merkitsevyyttä kuvaa sen MI-arvo eli todennäköisyys, jolla kaksi sanaa esiintyy tekstissä yhdessä. Tilastollisesti merkitsevänä pidetään MI-arvoa, joka on vähintään kolme. Tällöin toteutuu vahva kollokaatio. (Baker, 2006, s. 101.)

Käytin aineistoni keruuseen Kollotinta (Kumpulainen & Kumpulainen, 2021). Hakusanani oli *oikeisto* ja tarkastelualueeksi määritin neljä sanaa hakusanani kummaltakin puolelta. Minimifrekvenssini oli 20. Tämä tarkoittaa, että yksittäisen sanan on esiinnyttävä hakusanani kollokaattina vähintään 20 kertaa. Kollotin-työkalulla sain kerättyä MI-arvoltaan kolmen ylittäviä kollokaatteja 174 kappaletta. Lopullinen aineistoni koostuu 150 merkitsevimmästä *oikeisto*-sanan kollokaatista, jotka luokittelin semanttisiin preferensseihin.

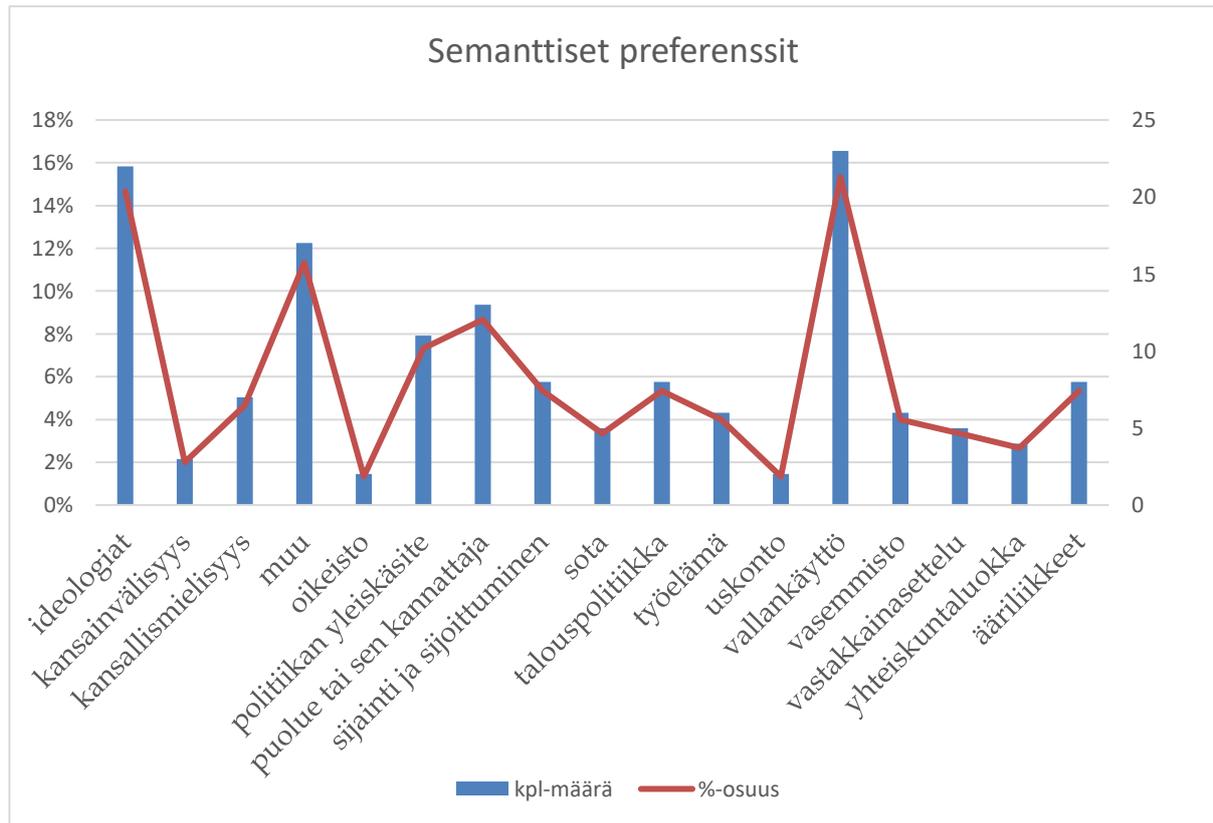
Aineistoni sisältää vain pienellä kirjoitetut *oikeisto*-sanat, sillä Kollotin ei tunnista isolla alkukirjaimella kirjoitettuja sanoja. Joidenkin kollokaattien kohdalla olen muokannut kirjoitusasua ja yhdistänyt moneen kertaan eri taivutusmuodoissa ilmenneet kollokaatit yhdeksi. Syynä tähän on se, ettei Kollotin tunnistanut kaikkia sanoja ja näin ollen niiden eri taivutusmuotoja. Tällainen kollokaatti oli esimerkiksi HYVÄVELL, jonka ohjelma antoi muodoissa HYVÄVELJILLE, HYVÄVELJIEN ja HYVÄVELI. Kollotin jättää myös välimerkit konkordansseista kokonaan pois, joten hain ne erikseen Korp-käyttöliittymän laajennetun haun kautta.

4 ANALYYSI JA TULOKSET

4.1 Oikeiston vallankäytön keinot

Semanttisia preferenssejä muodostui kaiken kaikkiaan 16 (ks. Kuvio 1, Liite 1). Muodostin preferenssit ensisijaisesti sanojen denotatiivisen merkityksen perusteella, mutta osan tulkinnassa hyödynsin myös kontekstia. Tässä alaluvussa analysoin tarkemmin suurinta muodostunutta semanttista preferenssiä, vallankäyttöä, johon lukeutuu 23 kollokaattia (ks. Taulukko 1). Tähän preferenssiin lukeutuneet kollokaatit kertovat, millaisia vallankäytön tapoja ja välineitä oikeistoon liitetään. Oikeiston vallankäyttöä on syytä tarkastella myös kriittisestä näkökulmasta, sillä 2010-luvulla valinnut menovähennysten aikakausi aiheutti kansalaisissa pelkoa ja epävarmuutta. Se on myös aiheellista juuri nyt, kun samat tunteet toistuvat Orpon hallituksen leikkaussuunnitelmien alla. Seuraavaksi esittelen tarkemmin, millaisia alaryhmiä vallankäyttö-preferenssissä esiintyy.

KUVIO 1 Oikeisto-sanan semanttiset preferenssit sekä niihin lukeutuvien kollokaattien määrät ja prosentuaaliset osuudet

TAULUKKO 1 Vallankäyttö-preferenssin kollokaatit alaryhmittäin

HALLITSEMINEN (8)	KERENSKI, YLIVALTA, VALTA, HALLUSSA, JUNTTA, DIKTATUURI, KEISARI, JYLLÄTÄ
VAIKUTTAMINEN (3)	PROPAGANDA, VALTAMEDIA, LIETSOA
ALISTAMINEN (3)	RIISTO, JYRÄTÄ, KYKYTTÄÄ
VARALLISUUS (3)	RAHAVALTA, RAHAMAFIA, RAHAELIITTI
SUOSIMINEN (2)	HYVÄVELI, EKOKOOMUSMAFIA
ENEMMISTÖISYYS (2)	ENEMMISTÖINEN, ENEMMISTÖ
SOTA (2)	VALLANKAAPPAUS, KAAPATA

4.1.1 Hallitseminen

Hallitsemisen ryhmään kuuluu hallitsijoita, valtaa, hallintomuotoa ja hallussapitoa kuvaavia sanoja. Hallitsijoita kuvaavat kollokaatit KERENSKI ja KEISARI. KERENSKI näyttäisi viittaavan venäläiseen poliitikkoon Aleksandr Kerenskiin, KEISARI taas Venäjän keisareihin. Näiden kollokaattien ympärillä käytävä keskustelu näyttäisi keskittyvän historiallisiin tapahtumiin, erityisesti Venäjän hallintoon (ks. esimerkki 1) Kollokaatit KEISARI ja KERENSKI mainitaan usein samassa virkkeessä ja rinnakkain (ks. esimerkki 1).

1) *Oikeisto* piti **Keisarin** ja **Kerenskin** vallasta viimeiseen saakka kiinni!?

Valtaa kuvaavat kollokaatit VALTA ja YLIVALTA sekä JYLLÄTÄ. YLIVALTA korostaa VALTA-sanaa, kun siihen on lisätty prefiksimäinen aines yli- (ks. VISK § 172). JYLLÄTÄ-verbillä ilmaistaan *oikeiston* selkeää valta-asemaa. Näiden kollokaattien osalta keskustelu viittaa siihen, että *oikeiston* koetaan hallitsevan Suomessa. Vaikuttaa siltä, ettei sitä pidetä yleisellä tasolla hyvänä asiana, sillä keskusteluun liittyy runsaasti uhkakuvien maalaamista. Uhkakuvia luodaan muun muassa yhdistämällä kiusaaminen (ks. esimerkki 4) ja mellakointi (ks. esimerkki 3) *oikeiston* vallasta koituviksi ongelmiksi. *Oikeiston* vallalle luodaan myös vastakohta: ”terve ja toimiva VALLAN tasapaino” (ks. esimerkki 2). Tämä viitanee *oikeiston* vallan olevan toimimatonta epätasapainoa.

2) *Oikeiston* **ylivalta** Suomessa on saatava kuriin ja sen sijalle terve ja toimiva **vallan** tasapaino.

3) *Oikeisto* on nousemassa sellaiseen **valtaan**, että mellakoita on odotettavissa.

4) On se meinaan harmillista, kun *oikeisto* **jyllää** ja kiusaa punaisia suomalaisia.

Hallussapitoa kuvaa kollokaatti HALLUSSA. Keskusteluissa sitä on käytetty kuvaamaan, miten *oikeiston* koetaan pitävän hallussaan Suomen mediaa, taloutta ja työmarkkinoita (ks. esimerkit 5 & 6).

5) Suomen media on *oikeiston* **hallussa** ja se julkaisee vahvasti sensuroituja uutisia.

6) *Oikeiston* ja keskustan **hallussa** on valtaosa maamme yrityksistä.

Hallintomuotoa kuvaavia kollokaatteja ovat JUNTTA ja DIKTATUURI. Keskusteluissa JUNTALLA tarkoitetaan poliittisesti vaikutusvaltaista ryhmää. Kyseisen kollokaatin paikka on useimmiten heti *oikeisto*-sanan oikealla puolella (ks. esimerkki 7). Vaikka kirjoitusasu on erikseen, vaikuttaisi tarkoitteena olevan yhdyssana ”*oikeistojuntta*”. DIKTATUURISTA puhuttaessa viitataan *oikeiston* tahtoon luoda Suomesta diktaattori (ks. esimerkki 8).

7) Oikeistolaiset ei nyt vaan halua uskoa että demokratia voitti, ja *oikeisto* **juntta** hävisi.

8) Uskonnollinen *oikeisto* haluaa **diktatuurin** Suomeen.

Hallitsemisen kollokaatteja tarkasteltaessa esiin nousee lukuisia ilmauksia, jotka luovat vastakohdan demokratian piirteille. Oikeiston liittäminen erityisesti Venäjän historiaan kertonee, että oikeistolla ja Venäjällä koetaan olevan tiivis suhde – tai ainakin paljon yhtäläisyyksiä. Venäjää ei useinkaan mielletä demokraattiseksi valtioksi, joten näiden yhdistäminen luo samankaltaisuutta myös oikeistosta syntyvälle mielikuvalle. Tätä demokratian vastakohtaisuutta vahvistavat myös kollokaatit DIKTATUURI ja JUNTTA.

4.1.2 Vaikuttaminen

Vaikuttamisen ryhmään kuuluu erilaisia vaikuttamisen muotoja ja välineitä. Erästä vaikuttamisen muotoa ilmaisee kollokaatti LIETSOA. Manipulointiin ja mediaan liittyvää vaikuttamissanastoa edustavat kollokaatit PROPAGANDA ja VALTAMEDIA. Keskusteluissa LIETSOA-verbi saa täydennykseksen lähinnä negatiiviskaikuisia sanoja, kuten pelko ja viha (ks. esimerkit 9 & 10). Oikeiston siis koetaan luovan pelon ja vihan ilma-
piiriä. Pelon lietsomisen ilmaistaan tapahtuvan ”olemattomilla uhkakuvilla” (ks. esimerkki 9), joka viittaa puolestaan valheellisuuteen.

9) *Oikeiston* sekopäät **lietsovat** pelkoa olemattomilla uhkakuvilla.

10) Suomen *oikeisto* on kautta aikain **lietsanut** tätä vihaa

PROPAGANDA näyttäytyy keskusteluissa yleisemmällä tasolla ilman, että se linkittyy suoraan tietyn aihepiirin sanastoon. On kuitenkin kaksi aihetta, jotka näkyvät keskusteluissa korostetummin. Näitä ovat media ja uskonto (ks. esimerkit 11 & 12). Näissä esimerkeissä esiintyy sekä vaikuttamisen keino PROPAGANDA että välineet sen toteuttamiseen: media ja mahdollisesti uskuntoon liittyvät instituutit. Esimerkissä 11 viitataan myös *oikeiston* olevan uskonnollinen, josta voidaan päätellä, että PROPAGANDAKIN saattaa olla luonteeltaan osin uskonnollista.

11) Takuuvarmasti sieltä löytyy uskonnollisen *oikeiston* ”**propaganda**- instituutteja” ja

12) Tosin media *oikeiston* käskyläinen, joten **propaganda** on päätarkoituksenakin siellä.

VALTAMEDIASTA keskusteltaessa korostuu omistus- ja hallintasuhde, jota erilaiset omistuseläuset ja niiden piirteet ilmaisevat (ks. esimerkit 13 & 14). Lauserakenteet vaihtelevat, teemana vuorottelevat sekä omistaja että omistettava, mutta entiteetit – *oikeisto* ja VALTAMEDIA – pysyvät samoina. (ks. VISK § 898.) Valheellisuus toistuu myös mediakeskustelussa (ks. esimerkki 13).

13) **Valtamedia** on *oikeiston* rahavallan omistuksessa joka kusettaa uutisoinnissa.

14) Tätä uutista nyt *oikeiston* omistama **valtamedia** tulee syöttämään EU-kansalaisille ja täydestä menee.

Vaikuttamisen kollokaattien perusteella oikeiston vallankäyttöön näytettäisiin liitettävän valheellinen uutisointi ja pelottelu. Valheperustaisella pelon lietsomisella on luultavasti tavoitteena vallan säilyttäminen tai sen saaminen. Poliitikassa tyypillinen vaikuttamistapa on luoda kuvitteellinen tai liioiteltu ongelma, johon tarjotaan sitten ratkaisua. Media ja uskonto ovat hyvin voimakkaita ja suuria vallan välineitä, joita *oikeisto* ahkerasti hyödyntäne.

4.1.3 Alistaminen

Alistamisen ryhmään kuuluu alistavaa toimintaa kuvaavia kollokaatteja. Kaksi alistamiseen viittaavaa verbiä ovat JYRÄTÄ ja KYKKYTTÄÄ. Lisäksi ryhmään kuuluu kollokaatti RIISTO. RIISTOSTA keskusteltaessa viitataan ahneeseen *oikeistoon*, jonka RIISTON kohteena on kansa (ks. esimerkki 15). Esimerkissä viitataan myös sekavaan tilanteeseen, joka tätä toimintaa edesauttaisi. Tämä viitannee jälleen *oikeiston* valheellisuuteen ja manipulointiin vallankäytön välineinä. *Oikeistolle* asetetaan myös vastavoimaksi SDP eli vasemmalle kallistuva puolue (ks. esimerkki 16). Tästä voidaan päätellä, että RIISTO koetaan erityisesti *oikeiston*, eikä yleisesti vallassa olevien tahojen, vallankäytön toimeksi.

15) Myös ahne *oikeisto* haluaa sekavan tilanteen jotta kansan **riisto** helpottuu.

16) SDP tulee hallitukseen viimeinkin näyttää varmalta *oikeiston* **riisto** loppumassa!

Kollokaatit JYRÄTÄ ja KYKKYTTÄÄ näyttäytyvät keskusteluissa vallankäytön tapoina, joita *oikeisto* kohdistaa tavallisiin kansalaisiin. Sanavalinnat korostavat kansalaisen alisteista asemaa näiden keinojen alla. Tällaisia valintoja ovat pienuuden ja tavallisuuden korostaminen (ks. esimerkit 17 & 18).

17) *Oikeistohan* se siellä **kykkyyttää** pientä ihmistä, pienentää sosiaaliturvaa, työttömyys-turvaa, ammattisuoja on poistettu jne, jne, On niin saatanan demokraaktista!

18) Aina kun *oikeisto* pääsee **jyräämään**, niin kärsijöinä tavallinen ihminen.

Alistamisen kollokaatit kertovat tavalliseen kansaan ja vallan alla voimattomaan ihmiseen kohdistuvista toimista. Esimerkeissä korostuu erityisen hyvin valtasuhde päättävän tahon ja kansalaisen välillä.

4.1.4 Varallisuus

Tämä ryhmä koostuu kollokaateista, jotka kertovat rahasta vallankäytön välineenä. Näitä ovat RAHAVALTA, RAHAMAFIA ja RAHAELIITTI. Jo näiden yhdyssanojen viimeiset sanat valta, mafia ja eliitti viittaavat valta-asemaan. Kun tällaisen sanan eteen lisätään sana "raha", kertoo se vallan ja rahan yhteiskäytöstä. Huomioitavaa on myös, miten nämä kaikki kollokaatit sijaitsevat pääasiassa *oikeisto*-sananjatkkeena (ks. esimerkit 19, 20 & 21). Tällöin sanamuoto *oikeiston* toimii näiden substantiivien genetiivimäärittäen ja ilmaisee tietynlaisia kokonaisuuksia, ei siis omistussuhdetta (VISK § 574 & 1232). Kokonaisuus kertoo myös siitä, että *oikeistolla* yleisesti uskotaan olevan paljon rahaa.

19) Mainosvaltamedia on *oikeiston* **rahavallan** omistuksessa ja julkinen valtamedia Yle on sensuroivan kokoomusjohtajan otteessa.

20) No omistaahan mainosvaltamedian -- *oikeiston* -- **rahamafia** joten laulut ovat sen.

Keskusteluissa luodaan selkeä omistajayhteys *oikeiston* ja valtamedian välille, erityisesti korostetaan mainosmedian omistajuutta. Tässä yhteydessä myös median sensurointi mielletään *oikeiston* toiminnaksi (ks. esimerkki 19). Myös maahanmuutto ja pakolaisuus nousevat keskusteluissa esiin. Niiden luonnehditaan olevan *oikeiston* keino kiertää varallisuuttaan (ks. esimerkki 21).

21) Uusliberalistisen *oikeiston* **rahaeliitin** mafian pyörittämä pakolaisbisnes on Euroopassa huumekauppaakin tuottoisampi satojen miljardien eurojen bisnes.

Varallisuuden kollokaatit ilmaisevat rahan ja varakkuuden tärkeydestä *oikeiston* vallan välineinä.

4.1.5 Suosiminen

Tämän ryhmän kollokaatit HYVÄVELI ja EKOKOOMUSMAFIA ilmaisevat suhteita ja yhteyksiä, joita *oikeisto* hyödyntää vallankäyttönsä välineenä. Nämä kollokaatit esiintyvät keskusteluissa usein samassa virkkeessä, *oikeisto*-sananjatkkeena molemmilla puolin (ks. esimerkit 22, 23 & 24).

22) Rahan ja vallan **EKokoomusmafia** ja *oikeiston* **hyväveljien** salaseura.

Keskustelut luonnehtivat *oikeiston* harjoittamaa suosimista jo pitkään jatkuneeksi. Niiden mukaan suosimiseen liittyvä korruptio on vaikuttanut Suomessa jo pitkään (ks. esimerkki 23) ja *oikeistolla* uskotaan olleen hyväveliverkostoja aina (ks. esimerkki 25).

Myös adverbien "taas" käyttö (ks. esimerkki 24) ilmaisee tilanteen kertautumista (ks. VISK § 651).

23) **EKokoomusmafian oikeiston hyväveljien** rakenteellisella korruptiolla pitkä historia Suomessa

24) *Oikeiston* rahavallan **EKokoomusmafian hyväveljet** kiittää ja kiittää taas.

Keskusteluista käy ilmi myös se, että suosimisen kautta *oikeistolle* on mahdollistunut asioiden väärentely ja muuntelu (ks. esimerkki 25). Myös rikollisuus liitetään osaksi tätä ilmiötä ja sen palkitseminen herättää epäilyksiä (ks. esimerkki 26).

25) Kieltämättä *oikeistolla* on ollut aina **hyväveliverkostot** ja enemmän oikeasti valtaa ja asioita on näin haluttu muokata ja kirjoitella muunneltuna totuutena.

26) Saako *oikeiston* **hyväveliroistot** konnuuksistaan niitä Suomen kunniamerkkejä???

Kollokaatilla EKOKOOMUSMAFIA viitataan oikeistopuolue Kansallisen Kokoomuksen ja työnantajajärjestö Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) väliseen yhteistyöhön. Kollokaatti on sanojen Kokoomusmafia ja EK muodostama kontaminaatio, joka tarkoittaa eri sanojen sulautumista yhdeksi (Hyvärinen, 2015). Tällaisen suosimisen koetaan asettavan työnantajat työntekijöiden yläpuolelle (ks. esimerkki 27).

27) Ei vaan *oikeiston* **EKokoomusmafian** porukka kuvittelee että muiden työn tuloja voi sosialisoida kapitalisocialismin avulla loisyrittäjyydelle.

Suosimisen ryhmän kollokaatit kertovat valtasuhteista paitsi työnantajien ja työntekijöiden välillä, myös korkeammalla taholla. Suosimiseen liitetään rikollisuutta sekä valheellisuutta, joka on toistunut jo useassa ryhmässä. Vallankäytön välineiksi nimitetään siis suhteet, joiden rehellisyyttä ja avoimuutta kyseenalaistetaan.

4.1.6 Enemmistöisyys

Tämän ryhmän kollokaatit kertovat, millainen vaikutus enemmistöllä on valta-asemaan. Kollokaatit ENEMMISTÖINEN ja ENEMMISTÖ korostuvat eduskunnasta, hallituksesta ja kuntavaaleista keskusteltaessa. Keskusteluista selviää, että porvarillisuus liitetään vahvasti *oikeistoon*. Keskustelun sävystä välittyy myös se, miten aggressiivisesti *oikeisto* toimii enemmistöisyytensä mahdollistamana (ks. esimerkki 28).

28) Hallitus on siis porvari **enemmistöinen**, ja tekee ne päätökset mitä *oikeisto* haluaa, vaikka väkisin.

Keskusteluissa toistuu käsitys siitä, että Suomessa *oikeistolla* on selvä ENEMMISTÖ. Tämän ilmaisu tapahtuu usein melko neutraalisävyisesti (ks. esimerkit 29 & 30).

29) Muistutan että tämä on sentään *oikeisto* **enemmistöinen** maa.

30) Kaikissa Suomen kunnissa on valtuustoissa *oikeisto* **enemmistö**.

Myös tätä alaryhmää tarkasteltaessa esiin nousee *oikeiston* ja työväen vastakkainasettelu (ks. esimerkki 31).

31) Monesta asiasta syytetään työväenpuolueita, vaikka jo vuosikymmeniä meillä asioista on päättänyt *oikeisto* **enemmistöinen** eduskunta.

Tämän ryhmän kollokaatit paljastavat, ettei enemmistöisyyden koeta olevan uhka itsessään, mutta sen aiheuttamia ilmiöitä tarkastellaan kriittisemmin. Koska enemmistöisyydestä käytävä keskustelu painottuu pitkälti porvareihin, voidaan olettaa, että tarkoituksena on korostaa *oikeiston* omistukseen ja varallisuuteen liittyvää politiikkaa.

4.1.7 Sota

Tämän ryhmän kollokaatit kertovat äärimmäisestä vallankäytön muodosta eli sodasta. Ryhmään valikoituivat kollokaatit VALLANKAAPPAUS ja KAAPATA niiden ympärillä käytävän sotakeskustelun vuoksi. Niitä pidetään *oikeiston* toimina, jotka ovat johtaneet sotaan. Erityisesti niillä viitataan Suomen historiaan, tarkemmin Suomen sisällissotaan ja sitä edeltäviin tapahtumiin vuonna 1917 (ks. esimerkit 32 & 33).

32) Selvittää myös miksi *oikeiston* **vallankaappaus** sytytti sisällissodan!?

Historian tapahtumia peilataan ja verrataan myös 2010-luvun Suomen poliittisiin valta-asemiin. Tässä yhteydessä syntyy uhkakuvia *oikeiston* vallasta ja siitä, millä keinoin se halutaan säilyttää. Esimerkissä 33 vertailukonjunktioita "kuin" käytetään rinnastuskonjunktion tavoin (VISK § 819). Se ilmaisee huolen siitä, aikooko *oikeisto* säilyttää valtansa, kuten aiemminkin eli sisällissotaan johtaneen VALLANKAAPPAUKSEN keinoin.

33) **Kaappaako** *oikeisto* taas vallan, jos vasemmisto enemmistö tulee valtaan, kuin heinäkuussa 1917!?

Oikeiston ja sodan välille luodaan keskusteluissa selviä syy-seuraussuhteita, joita osin haetaan jopa sadan vuoden takaa. Pällimmäisenä näyttäytyy kansan huoli *oikeiston* mahdollisuudesta vaikuttaa sodan alkamiseen.

5 PÄÄTÄNTÖ

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää, millaisia semanttisia preferenssejä sanalle *oikeisto* muodostuu, ja millaista kuvaa ne oikeistosta luovat. Ryhmittelin Suomi24-keskustelufoorumilta saamani kollokaatit semanttisiin preferensseihin, joita muodostui kaikkiaan 16 kappaletta (ks. Liite 1). Muodostuneet preferenssit kertovat oikeistoon liittyvästä ideologisesta, talouspoliittisesta ja vastakkainasettelevasta keskustelusta. Yleisiä keskustelunaiheita ovat lisäksi puoluepolitiikka, sijoittuminen poliittisella kentällä sekä työelämä. Ääriliikehdintä, kansallismielisyys, sota, uskonto ja kansainvälisyys ovat eri asiayhteyksissä toistuvia aihepiirejä.

Perinteisen oikeiston iskulauseeksi iskostunut ”koti, uskonto ja isänmaa” on vahvasti nähtävillä niin keskusteluissa kuin näissä preferensseissäkin. Vastakohtien tai sellaisiksi miellettyjen asioiden vastakkainasettelu on varsin yleistä erilaisissa yhteyksissä. Nähtävillä on erityisesti oikeiston ja vasemmiston jatkuva vastakkaisuus eri aihepiirien sisällä. Tällaista polarisoitumista on tapahtunut huomattavasti viime vuosina – punavihreiden puolueiden kannattajat ovat nyt enemmän vasemmalla ja porvaripuolueiden enemmän oikealla (Metelinen, 2021). Ääriliikkeisiin liittyvä keskustelu on myös mainittavan runsasta. Oikeiston mediaomistajuutta nostetaan myös usein esiin.

Suurimmaksi preferenssiksi muodostui vallankäyttö, jota tarkastelin muita preferenssejä laajemmin. Jaottelin vallankäytön preferenssin edelleen seitsemään alaryhmään: hallitseminen, vaikuttaminen, alistaminen, varallisuus, suosiminen, enemmistöisyys ja sota. Perehdyttyäni vallankäytön preferenssiin tarkemmin, muodostui kolmas tutkimuskysymykseni: miten oikeiston koetaan käyttävän valtaa?

Oikeiston harjoittama hallitseminen koetaan ensisijaisesti uhkana, sillä siihen liitetään demokratian sijaan diktatuurisia elementtejä. Yhtenä oikeiston vallankäytön muotona pidetään vaikuttamista, jonka koetaan tapahtuvan propagandan keinoin sekä median omistussuhteiden avulla. Valheellisuus ja pelottelu vaikuttaisivat

kuuluvan myös vahvasti oikeiston vaikuttamiskeinoihin. Alistaminen oikeiston vallankäytön muotona luo epätasa-arvoista suhdetta valtaa pitävien ja voimattomien kansalaisten välille. Raha ja korostettu varakkuus vaikuttavat olevan oikeistolle yksi olennaisimmista vallan välineistä. Suosiminen jatkaa valta-suhteiden aiheuttamaa epätasa-arvon linjaa. Lisäksi siitä puuttuu demokratiaan kuuluvia asioita, kuten rikoksesta rankaiseminen ja avoimuus. Enemmistöisyys ei näyttäydy niinkään vallankäytön muotona, mutta se on olennainen osa valta-aseman saamista ja säilyttämistä. Oikeiston kohdalla porvarillisuutta tuodaan huomattavasti esiin, kun keskustellaan enemmistöisyydestä. Sota puolestaan on äärimmäinen vallankäytön muoto, johon liittyy kansalaisten syvä huoli ja historian tapahtumien uusiutumisen pelko. Oikeiston uskotaan olevan pystyvä toistamaan historiassa sotaan johtaneita tapahtumia.

Jantusen (2018) tutkimus kansa-sanasta Suomi24-keskustelufoorumilla keräsi jonkin verran samankaltaisia diskursseja. Erityisesti negatiivissävytteiset epätasa-arvoon liittyvät merkitysryhmät sisälsivät paljon samoja elementtejä kuin tämänkin tutkimuksen tulokset. Kansan nöyryytys, pettäminen ja alisteinen asema ovat myös Jantusen tutkimuksessa esille nousseita diskursseja. Lisäksi kansan kokema voimattomuus sekä valta-asemassa olevien epärehellisyys nostavat päätään kansan diskursseissa. (Jantunen, 2018, s. 104–113.)

Tutkimukseni tulokset kertovat yksityiskohtaisesti, miten oikeistoa representoidaan Suomi24-keskustelufoorumilla sekä millaisia vallankäytön muotoja ja välineitä oikeiston koetaan hyödyntävän. Maailmalla vallitsee tällä hetkellä epävaka poliittinen tilanne. Tästä syystä vallassa olevien tahojen toimia on tärkeää tarkastella kriittisesti ja tuoda esiin kansalaisten ajatuksia ja huolia, kuten olen tutkimuksessani tehnyt. Jatkossa tutkimusta oikeiston vallankäytöstä voisi viedä vielä pintaa syvemmälle. Vaihtoehtona on myös tehdä yhtä laaja tutkimus muutaman vuoden kuluttua uudestaan. Tällöin voitaisiin nähdä, onko vallankäytössä tapahtunut muutoksia ja jos, niin millaisia. Tutkimukselle voi etsiä myös vastakkaisuutta ja ottaa käsittelyyn esimerkiksi sanan vasemmisto.

LÄHTEET

- Ancarno, C. (2020). Corpus-Assisted Discourse Studies. Teoksessa De Fina, A. & Georgakopoulou, A. (toim.) *The Cambridge Handbook of Discourse Studies*. Cambridge University Press.
- Baker, P. (2006). *Using Corpora in Discourse Analysis*. London: Continuum.
- Borg, S., Kestilä-Kekkonen, E. & Wass, H. (toim.) (2020). *Politiikan ilmastonmuutos: Eduskuntavaalitutkimus 2019*. Oikeusministeriö. Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-838-7>
- Fairclough, I. & Fairclough, N. (2012). *Political Discourse Analysis – A Method for Advanced Students*. London & New York: Routledge.
- Grönlund, K. & Wass, H. (toim.) (2016). *Poliittisen osallistumisen eriytyminen: Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Oikeusministeriö. Helsinki.
- Hyvärinen, R. (24.8.2015). Lurukka ja haasikka – kontaminaatio nykysuomessa. *Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja*. Viitattu 13.4.2024. https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/satunnaisesti_kirjoittava_kotuslainen?5545_m=18894
- Jantunen, J. (2018). Korpusavusteinen diskurssintutkimus (CADS): analyysiesimerkki homouden ja heterouden digitaalisista diskursseista. Teoksessa Haapanen, L., Kääntä, L. & Lehti, L. (toim.) *Diskurssintutkimuksen menetelmistä. On the methods in discourse studies. AFinLA-teema*, 11, s. 20–44.
- Johansson, M., Jantunen, J. H., Heimo, A., Ahonen, M., & Laippala, V. (2018). Verkkokeskustelujen kansa: korpusavusteinen diskurssianalyysi Suomi24-keskustelupalstasta. *Sananjalka*, 60, 96–117. <https://doi.org/10.30673/sja.69963>
- Kumpulainen, I. & Kumpulainen, A. (2021). *Kollotin*. Saatavilla: <https://colab.research.google.com/github/MusserO/Kollotin/blob/main/Kollotin.ipynb>
- Kreis, R. (2019). *Right-wing, Nationalist Discourses and Counter-Discourses on Twitter during the European Migrant Crisis* [väitöskirja, USF Tampa]. <https://digitalcommons.usf.edu/etd/8379>
- Kyröläinen, A-J. & Laippala, V. (2020). Määrällinen korpuslingvistiikka. Teoksessa Luodonpää-Manni, M., Hamunen, M., Konstenius, R., Miestamo, M., Nikanne, U. & Sinnemäki, K. (toim.), *Kielentutkimuksen menetelmiä I-IV* (s. 487–524). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. <https://doi.org/10.21435/skst.1457>
- Lagus, K., Pantzar, M., Ruckenstein, M. & Ylisiurua, M. (2016). SUOMI24: Muodonantoa aineistolle. Helsingin yliopisto. <http://hdl.handle.net/10138/163190>
- Lehti, L., Haapanen, L. & Kääntä, L. (2018). Diskurssintutkimus – monitieteinen ja monimenetelmäinen ala. Teoksessa Haapanen, L., Kääntä, L. & Lehti, L. (toim.) *Diskurssintutkimuksen menetelmistä. On the methods in discourse studies. AFinLA-teema*, 11, s. 5–6. <https://doi.org/10.30660/afinla.75057>
- Lehto, L-M. (2018). *Korpusavusteinen diskurssianalyysi japaninsuomalaisten kielipuheesta*. Väitöskirja. Oulun yliopisto.
- McEnery, T. & Hardie, A. (2012). *Corpus Linguistics: Method, Theory and Practice*. Cambridge University Press.
- Metelinen, S. (2021). Oikeisto jyrkkenee. *Elinkeinoelämän valtuuskunta*, 35. <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/12/eva-arvio-035.pdf>
- Parviala, A. (16.3.2019). *Politiikka palasi politiikkaan: Oikeisto haluaa nyt entistä*

- kiihkeämmin leikkauksia, vasemmisto turvautuisi veronkiristykseen. *Yle*.
<https://yle.fi/a/3-10690847>
- Sutinen, E. (2020). *Uusi uhka oikealta laidalta – äärioikeistodiskurssit Ylen ja Helsingin Sanomien uutisoinnissa* [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. JYX-julkaisuarkisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202006104072>
- Suuronen, A., Grönlund, K. & Sirén, R. (2020). Puolueiden äänestäjät. Teoksessa Borg, S., Kestilä-Kekkonen, E. & Wass, H. (toim.) *Politiikan ilmastonmuutos: Eduskuntavaalitutkimus 2019*. Oikeusministeriö. Helsinki, s. 260–287.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-838-7>
- VISK = Iso suomen kielioppi (2004). Hakulinen, A., Vilkuna, M., Korhonen, R., Koivisto, V., Heinonen, T. R. ja Alho, I. (toim.). *Suomalaisen Kirjallisuuden Seura*. Verkkoersio. Viitattu 11.4.2024. <http://scripta.kotus.fi/visk>
- Wodak, R. (2021). *The politics of fear: The shameless normalization of far-right discourse*. London: SAGE.

LIITTEET

LIITE 1

Semanttinen preferenssi	Alaryhmä	Kollokaatit
Vallankäyttö	hallitseminen	KERENSKI, KEISARI, DIKTATUURI, JUNTTA, YLIVALTA, VALTA, HALLUSSA
	vaikuttaminen	PROPAGANDA, VALTAMEDIA, JYLLÄTÄ, LIETSOA
	alistaminen	RIISTO, JYRÄTÄ, KYKYTTÄÄ
	varallisuus	RAHAVALTA, RAHAMAFIA, RAHAELIITTI
	suosiminen	EKOKOOMUSMAFIA, HYVÄVELI
	enemmistöisyys	ENEMMISTÖ, ENEMMISTÖINEN
	sota	VALLANKAAPPAUS, KAAPATA
Ideologia	ideologian kannattaja	POPULISTI, KONSERVATIIVI, LIBERAALI, SOSIALISTI, FASISTI, UUSNATSI, KAPITALISTI, NATSI, KOMMARI, KOMMUNISTI, SOSIAALIDEMOKRAATTI
	adjektiivi	KONSERVATIIVINEN, POPULISTINEN, FASISTINEN, IDEOLOGINEN, SOSIALISTINEN
	yhteiskuntajärjestelmä	SOSIALISMI, FASISMI, KOMMUNISMI, KAPITALISMI
	löyhä ideologia	POPULISMI
	muu	IDEOLOGIA
Muu		MALTILLINEN, RS, KALLELLAAN, ÄÄNITORVI, MASINOIDA, RETORIikka, KÄTYRI, KELKKA, PYRKIMYS, VASTUSTAA, 129, 115, 85, AHNE, AHNEUS, VAHVISTUA, HYVINVOINTIVALTIO
Puolue tai sen kannattaja	kannattaja	REPUBLIKAANI, KESKUSTALAINEN, KOKKARIT, DEMARI, DEMOKRAATTI

	nykyinen puolue	KESKUSTA, KOKOOMUS, SDP
	yleisnimitys	KESKUSTAPUOLUE, PUOLUE, PORVARIPUOLUE
	entinen puolue	MAALAI SLIITTO
	puolueen lyhenne	KOK
Politiikan yleiskäsite	vaalit	KANNATTAJA, KANNATUS, VAA-LIVOITTO
	poliittisuus	POLIITTINEN, POLIITTISESTI, POLI-TIIKKA
	eduskunta	EDUSTAJA, OPPOSITIO
	toiminta	EDUSTAA, ÄÄNESTÄÄ
	vaikutin	AGENDA
Äärimmäisyys	ääri-kantainen sanasto	ÄÄRI, ÄÄRILAITA, ÄÄRIMMÄINEN, ÄÄRIPÄÄ
	poliittinen äärisuuntaus	ÄÄRIVASEMMISTO, ÄÄRIOIKEISTO
	adjektiivi	JYRKKÄ, RADIKAALI
Talouspolitiikka	suuntaus tai linjaus	UUSLIBERALISTINEN, LEIKKAUS-POLITIikka
	omaisuuden tai omistajuuden siirto	YKSITYISTÄÄ, SOSIALISOIDA
	omistajuus	SUURPÄÄOMA
	talousjärjestelmä	MARKKINATALOUS
	hintaa	PILKKAHINTA
	muu	TALOUSPOLITIikka
Sijainti ja sijoittuminen	asteikko	SIIPPI, AKSELI
	kuuluvuus johonkin	LUKEUTUA, SJOITTUA
	jakautuminen	JAKO, JAKAUTUA
	asioiden yhteys ja suhteellisuus	ASETELMA, VOIMASUHDE
Kansallismielisyys	itsenäisyys	ITSENÄISYYS, ITSENÄISTYÄ
	isänmaa	ISÄNMAALLINEN, ISÄNMAALLI-SUUS

	perinteisyys	PERINTEINEN, PERINTEISESTI
	muu	KANSALLISMIELINEN
Oikeisto ja vasemmisto	poliittinen puolue tai suuntaus	OIKEISTO, VASEMMISTO, VASEMMISTOSIIPI, VASEMMISTOPUOLUE, VIHERVASEMMISTO
	poliittisen puolueen tai suuntauksen kannattaja	OIKEISTOLAINEN, VASEMMISTOLAINEN, VASURI
Työelämä	työvoima	HALPATYÖVOIMA, TYÖVÄKI, TYÖLÄINEN
	yrietykset	YRITYSMAAILMA, ELINKEINOELÄMÄ
	järjestöt	EK
Vastakkainasettelu	vastakkaisuus	VASTAVOIMA, VASTAKKAINASETTELU, VS., VASTAKKAIN
	samankaltaisuus	YHTEISTYÖ
Sota	vuosiluku	1917, 1918
	vastustaminen	KAPINA
	liittoutuminen	LIITTOUTUA
	pilkkanimitys	LAHTARI
Yhteiskuntaluokka	porvarit	PORVARILLINEN, PORVARISTO, PORVARI
	valiojoukko	ELIITTI
Kansainvälisyys	Yhdysvallat	AMERIKKALAINEN, YHDYSVALTA
	globaalius	GLOBAALI
Uskonto	muu	USKONNOLLINEN
	kristinusko	KRISTILLINEN